პროლეტარებო ყველა ქვეყანისა, შეერთდით!

ᲬᲔᲚᲘᲬᲐᲓᲘ ᲛᲔᲪᲜᲔ

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის

კომუნისტი

— და —

სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, ჯითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების

ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კაბოს (ყოფ. დიდი მთავრის) ქ. № 68. მეორე სართული

რედაქციაში საქმიანობისთვის კოლეგიალური პასუხისგებლობის შემოღებასთან დაკავშირებით, რედაქციის მუშაობა ხელმძღვანელობს შემდეგი საათებით:
გარდა ყოველ-კვირეული დღისა 10 საათიდან ღამის 12 საათამდე.
ტელეფ. რედაქტორის 14—76
მდივნის 10—58
დარგის გამრიგეების 13—80.

მთავარი კანტორა
თბილისი რუსთაველის პროსპექტი, № 54, ტელეფონი № 8-81.

ხელისმოწერის ფასები:
მუშა-მოსამსახურეთათვის, გლეხების, მწერალ-არტელების, მწყობრების და მასწავლებლებისათვის — 1 მან., დანარჩენებისათვის — 1 მან. 50 კაპ.

განცხადებები
საქართველოს ფარგლებში— ტექსტის უკან — 80 კ. ნონპარელიან-ტექსტში, ტექსტის შიგნით — 1 მ. 60 კ., საქართველოს გარეთ — ტექსტის უკან — 1 მ. 20 კ., ტექსტში — 3 მ.; განცხადებელი გარდა განცხადების ფასისა იხდის 10% სარეკლამო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ორჯერ ტექსტი შეუცვლელად შეიცავთ შეთანხმებით. ძველ განცხადებაში განცხადების მიღების ვადა — 1 მან., დანარჩენებისათვის — 1 მან. და 30 კაპ.

დღიური

— ამხ. დოვგალევსკი მიიღო საფრანგეთის პრეზიდენტმა.
— ალბოსავლეთ-ინდოეთის რკინის გზაზე გაუჩერავა ზავშოპანა და 10.000 მუშამ.
— ჩინეთის რევოლუციონერმა ჯარებმა დაიკავეს ჭ. იჩანი და ნინგო.
— ათინაში გაიხსნა საბჭოთა ვაჭრობის სურათების გამოფენა.
— თებერვალში დაიწყება გერმანია-ლიტვის მოლაპარაკება ახალი სავაჭრო ხელშეკრულების დადების შესახებ.
— დამთავრდა ოსმალეთის კომუნისტების პროცესი.

ოთხშაბათი, 25 იანვარი 1928 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 5 კაპ. № 20 (2063)

კომუნისტი
მიიღება ხელის მოწერა
თებერვლისათვის
კანტორა—რუსთაველის პრ. № 54. ტელეფ. 8—81

მთელი ასი პროცენტით

ჩვენს სოფინანსო პოლიტიკაში სახელმწიფო სესხებს დიდი მნიშვნელობა აქვთ. სახმოთა კავშირის 1927—28 წლის ბიუჯეტის პროექტით გათვალისწინებულია ამ აქსებიდან 500 მილიონ მანეთის მიღება. ეს თანხა, თუ მოხერხდა მისი მთლიანად შეგროვება, მეტად თვალსაჩინო დამატებითი წყარო იქნება ქვეყნის სახალხო მეურნეობის განვითარებისა და სოციალისტურ მშენებლობის წარმატებისათვის.

გარდა ზევით აღნიშნულისა, პირადად თითეული გლეხისათვის უალრესად სასარგებლოა სესხის ობლიგაციის შეძენა: ფული საიმედოდ შენახება, პროცენტი მიეცემა, ადვილად შესაძლებელია მოგებაც ამოღებულ იქნეს მოგებული ფულის ანგარიშში, თუ მოისურვება, მიიღებს მისთვის საჭირო სახ.-სამეურნეო მანქანას შეღებითიან პირობებში და სხ.

ყველა ამის გამო გლეხობის განმტკიცების სესხი არ შეიძლება ფართო არ გავრცელდეს და პოპულარული არ გახდეს. მაგრამ ამისათვის საჭიროა ფართე კამპანიის გაშლა. გლეხობას კარგად უნდა გავაცნოთ სესხის შინაარსი, მნიშვნელობა და პირობები. ამასთან ობლიგაციების გასაღების ტექნიკური მხარე უნდა დაყენებულ იქნეს ჯეროვან სიმაღლეზე, არავითარი ბიუროკრატიზმის ნასახი, ცხადია, არ არ უნდა სჩანდეს. სესხის გავრცელების საქმე უშუალოდ უნდა მიუახლოვოთ გლეხურ მოსახლეობას.

კამპანია სესხის რეალიზაციისათვის უკვე დაიწყო ყველა ადგილობრივ პარტიულ, საბჭოთა და სხვა ორგანიზაციებმა. ადგილთ ყველა მოწინავე კულტურულმა ელემენტებმა უნდა შეიკრან ამ კამპანიის მთელი მნიშვნელობა და ენერგიულად მოკიდონ ხელი მის წარმატებით ჩატარებას, სისხის რეალიზაციის მთელი ასი პროცენტით.

ამხ. დოვგალევსკი პრეზიდენტ დუმერგთან

გერმანელ მუშების ბრძოლის ფრონტი ფართოვდება

რურის მემაღაროეგი გაფიცვისათვის ეზადებიან.-მემარცხენეთა გამარჯვება ამერიკაში „მუდმივი მშვიდობიანობის“ პროექტს დამარცხებულად თვლიან მექსიკის გამოსვლა შეერთ. შტატების წინააღმდეგ პან-ამერიკულ კონფერენციაზე

ამხ. დოვგალევსკი დუმერგთან

რწმუნე ის სიგელების ჩაბარება ამხ. დოვგალევსკის მიერ

პარიზი, 23 იანვარი.ჰავასის სააგენტო იუწყება:

„დღის 4 საათზე რესპუბლიკის პრეზიდენტმა სპეციალურ აუდენციით მიიღო დოვგალევსკი, რომელმაც მას ჩააბარა რწმუნების სიგელები. დოვგალევსკი და სალეროს თანამშრომლები მივიდნენ ელისეის სასახლეში პრეზიდენტის გასაყვანად ავტომობილებით გარეშე საქმეთა სამინისტროს საოქმო ნაწილის შეფის **ბეკ დე ფუკიერის** და მისი თანაშემწის თანხლებით, როდესაც ელჩი მივიდა ელისეის სასახლეში, მას სამხედრო სალამი მისცა მე-24 ქვეითის პოლკის ბატალიონმა. სასახლის პერონთან ელჩს შეეგება სასახლის კომენდანტი პოლკოვნიკი **ბროსა.** დოვგალევსკი პრეზიდენტს წარუდგინა **დეფუკიერის**, პრეზიდენტის გვერდით იდგა გარეშე საქმეთა მინისტრი **ბრიანი.** დოვგალევსკიმ და დუბერგმა წარმოსთქვეს ურთიერთ მისალმების სიტყვები“. (ადს).

პარიზი, 23 იანვარი. ჰავასის სააგენტო იუწყება:

„სააქტიო კავშირის სრულიუფლებიანმა წარმომადგენელმა პარიზში **დოვგალევსკიმ** პრეზიდენტ დუმერგისათვის რწმუნების სიგელების ჩაბარების დროს წარმოსთქვა სიტყვა:

ამხ. დოვგალევსკის სიტყვა.

„ძატეი მაქვს გადმოგცეთ თქვენ ჩვენი წინამოადგილე რაკოვსკის უკან გაწვევის სიგელები და რწმუნების სიგელები, რომელებითაც საბჭოთა კავშირის ცაკი მნიშვნელოვნად ცვლიან ელჩის ვინაობას. ამ ცვლილებათა მიზეზი ის სამგლებო სრულიუფლებიან წარმომადგენლად. საბჭოთა კავშირის მთავრობამ და ხალხებმა მეტი ცეცდ გადაწყვეტილ დაიცვან და განამტკიცონ მშვიდობიანობა, ამიტომ მე მთელს ჩემს ძალ-ღონეს მოვახმარ იმ მეგობრულ ურთიერთობის კიდევ უფრო განმტკიცებას, რომელიც ესოდენ სასარგებლოდ აერთებს ორივე ჩვენს ქვეყანას. იმ რწმენით, რომ ჩემ კეთილი თანხმობა ჩვენს ხალხებს შორის წარმოქმნილს მათი აყვავებისა და საყოველთაო მშვიდობიანობის ორსიბით საწინდრად. საბჭოთა კავშირის მთავრობამ, რომელიც ქმაყოფილებით აღნიშნავს ეკონომიურ ურთიერთობათა მშვიდობიან განვითარებას ორივე ქვეყნის შორის, დამაკვალა მე აგრეთვე აღვფინებულება ყველა დაბრკოლებანი ამ დარგში და ჩემი ძალღონის ძიებედით ხელი შეუწყო პ-ნ ურთიერთობათა შემდგომ გაფართოებას და განვითარებას. სასახლის კომენდანტი პოლკოვნიკი **ბროსა.** დოვგალევსკი პრეზიდენტს წარუდგინა **დეფუკიერის**, პრეზიდენტის გვერდით იდგა გარეშე საქმეთა მინისტრი **ბრიანი.** დოვგალევსკიმ და დუბერგმა წარმოსთქვეს ურთიერთ მისალმების სიტყვები“. (ადს).

პარიზი, 23 იანვარი. ჰავასის სააგენტო იუწყება:

„სააქტიო კავშირის სრულიუფლებიანმა წარმომადგენელმა პარიზში **დოვგალევსკიმ** პრეზიდენტ დუმერგისათვის რწმუნების სიგელების ჩაბარების დროს წარმოსთქვა სიტყვა:

ამხ. დოვგალევსკის სიტყვა.

„ძატეი მაქვს გადმოგცეთ თქვენ ჩვენი წინამოადგილე რაკოვსკის უკან გაწვევის სიგელები და რწმუნების სიგელები, რომელებითაც საბჭოთა კავშირის ცაკი მნიშვნელოვნად ცვლიან ელჩის ვინაობას. ამ ცვლილებათა მიზეზი ის სამგლებო სრულიუფლებიან წარმომადგენლად. საბჭოთა კავშირის მთავრობამ და ხალხებმა მეტი ცეცდ გადაწყვეტილ დაიცვან და განამტკიცონ მშვიდობიანობა, ამიტომ მე მთელს ჩემს ძალ-ღონეს მოვახმარ იმ მეგობრულ ურთიერთობის კიდევ უფრო განმტკიცებას, რომელიც ესოდენ სასარგებლოდ აერთებს ორივე ჩვენს ქვეყანას. იმ რწმენით, რომ ჩემ კეთილი თანხმობა ჩვენს ხალხებს შორის წარმოქმნილს მათი აყვავებისა და საყოველთაო მშვიდობიანობის ორსიბით საწინდრად. საბჭოთა კავშირის მთავრობამ, რომელიც ქმაყოფილებით აღნიშნავს ეკონომიურ ურთიერთობათა მშვიდობიან განვითარებას ორივე ქვეყნის შორის, დამაკვალა მე აგრეთვე აღვფინებულება ყველა დაბრკოლებანი ამ დარგში და ჩემი ძალღონის ძიებედით ხელი შეუწყო პ-ნ ურთიერთობათა შემდგომ გაფართოებას და განვითარებას. სწორედ ამ იდეების მიხედვით მე გამოვთქვამ იმედს, რომ ის მოლაპარაკება რომელიც ასე ბედნიერად დაიწყო ჩემი წინამორბედის მონაწილეობით და უკვე გამოიღო ხელ შესახები შედეგები, გაგრძელდება, რასაც მიღწეულ იქნას წარმატება ჩვენი ხალხებისათვის სასარგებლოდ“. (ადს).

დუმერგის სიტყვა.

დოვგალევსკის სიტყვის საპასუხოდ პრეზიდენტმა **დუმერგმა** წარმოსთქვა შემდეგი სიტყვა:

„მოზარული ვარ მოვისმინო თქვენგან რომ თქვენ გადაწყვეტილი გაქვთ მთელი მოღვაწეობა მოახმაროთ საყოველთაო მშვიდობიანობის დაცვას და გაფართოვებას იმას, რომ უფრო მჭიდროდ გახლეთი ის ურთიერთობა, რომელიც არსებობს ჩვენს ქვეყნების შორის. ცნობილია ის ინტერესი, რომ ვიდრე ამ ბოლო დროს დუმერგ მათ „შემარიგებელ პოლიტიკას“ ჩრდ. ამერ. შეერთებულ შტატებსა და მექსიკას შორის, ალბად, მექსიკის მთავრობის მართლაც ხურად მზარი დაეჭირა კონფერენციაზე შეერთებული შტატებისათვის, მაგრამ იძულებული გახდა თავისი პროექტით ვაისრულოდა არ ხელიერ განწყობილების შეგავლენით, რომელიც ცენტრალურ და სამხრეთ ამერიკა ქვეყნებში გამეფებული და რომელიც ამერიკის კონტინენტზე შეერთებული შტატების ფინანსურ ბატონობის წინააღმდეგ ბრძოლის ცდა გამოიხატება. მაგრამ თავის პროექტში მექსიკის დელეგაციამ შეიტანა ერთი მუხლი იმ თქმით, რომ დააკმაყოფილოს ჩრდ. ამერ. შეერთებული შტატები. ამ მუხლის თანახმად პან-ამერიკული კავშირი არ უნდა ასრულებდეს რაიმე პოლიტიკურ როლს.

ჩრდ. ამერ. შეერთებული შტატების დელეგატები განაგრძობენ თავის „შემარიგებელ“ პოლიტიკაზე ლაპარაკს.

როგორც პოლიტიკურ წრეებში აღნიშნავენ, დელეგაციის თავი აქვს, რომ გამოიყენებს დაძაბული ამერიკის სახელმწიფოთა ინტერესისა და ხელშეკრულების წინააღმდეგობის მიზნით, რომელიც ამ ორ ქვეყანას შორის არსებობს.

ამ ხელშეკრულების ძალით ჩრდ. ამერ. შეერთებული შტატები ითვალისწინებს, რომ ის ლიბერიას მათ გამოიყენებს მემარიგებელ კაბინეტის დასამშვიდებად, რომელიც მათ სხვადასხვა შინაურ საკითხ - პოლიტიკურ მიზეზების გამო, რამდენადაც ბრძოლის ის ამოცანა გადაჭრილია სურეპეკის კაბინეტის გადადგომით, უკანასკნელი, რომ ბევრ მებრძოლ ჯგუფებისათვის უკვე საჭიროების აღარ წარმოადგენს ძველი ლოზუნგების წამოყენება და გამწვავება.

დაშბახბაიებელია, რომ ახალ კაბინეტის შემდგენელ მინისტრად ღვთის წინად გამოვლენილ დეკლარაციაში, რომლის წაკითხვა განწირახული იყო პრემიერმინისტრ და საგარეო საქმეთა მინისტრ ქრუსის მიერ „საგარეო პოლიტიკის კურსის გამოცვლის“ ეს ცილისწამება შეცხადა. ეს ფრაზა, ამის თქმა არაა ამისათვის, რომ ჩვენი ურთიერთობის ძალიან ბევრი საკითხი მოგვარებულია და ბოლო ხანებში ჩვენ ბევრი ნაბიჯი გადავდგით ამ საკითხების მოსაგვარებლად. ამ ნაბიჯების ნაწილი ჯერ კიდევ ბოლომდე არ არის გათავებული, მაგრამ ამ საკითხ

ועדת החקירה הבריטית לענייני ארץ־ישראל בירושלים

עדותו של ד"ר ארתור רופין

ירושלים, 23 בינואר.

ד"ר ארתור רופין, מנהל מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית, העיד היום בפני ועדת החקירה הבריטית. הוא הציג נתונים מפורטים על רכישת קרקעות, על מספר המתיישבים ועל הקשיים הכלכליים שעמדו בפני המושבות החדשות.

לדבריו, עד סוף שנת 1927 הוקמו 14 מושבות חדשות, ובהן התיישבו כ־1,200 משפחות. רוב המתיישבים הגיעו מפולין ומרומניה, והביאו עמם הון קטן יחסית. "רובם לא היו עשירים, אבל היו חלוצים עם רצון עז לעבוד", אמר רופין.

הוא ציין כי הבעיה המרכזית אינה חוסר בקרקע, אלא חוסר במים ובכבישים. "יש לנו אדמות טובות, אבל בלי מים אי־אפשר לגדל פרדסים, ובלי כבישים אי־אפשר להוציא את היבול לשוק", הסביר.

רופין הודיע כי הסוכנות היהודית מתכוונת להקים בשנת 1928 לפחות 20 מושבות נוספות, ובהן כבר נרכשו 18,000 דונם. הוא ביקש מהוועדה לסייע בהקצאת מים ובהקמת דרכים, וטען כי ללא השקעה ממשלתית בתשתיות "המאמץ ההתיישבותי עלול להיכשל".

חברי הוועדה שאלו שאלות רבות על יחסי יהודים וערבים בכפרים הסמוכים למושבות. רופין השיב כי "ברוב המקומות השכנות טובה, אבל יש מקומות שבהם הערבים רואים בנו פולשים". הוא הוסיף כי הסוכנות מקיימת קשרים עם מוכתרי הכפרים ומנסה למנוע חיכוכים.

הדיונים בוועדה יימשכו עד סוף פברואר, ולאחר מכן תגיש הוועדה את מסקנותיה לממשלת בריטניה.

ועדת החקירה הבריטית לענייני ארץ־ישראל בירושלים

###

საბჭოთა საქართველო

წერილები

გორჩაკლოს მაზრის მასწავლებელთა კონფერენცია

10 იანვარს, ქ. ლიტკენსბურგის პროფკავშირთა კლუბში გაიხსნა ბორჩალოს მაზრის მასწავლებელთა III-ე კონფერენცია. სახალხო თავმჯდომარეობისა და საქმიან პრეზიდიუმის არჩევის შემდეგ კონფერენციამ დაამტკიცა კონფერენციის დღის წესრიგი: 1) განათლების მუშაობა ბორჩალოს სამაზრო განყოფილების მუშაობის; 2) ცენტრ. სამმართველოს მუშაობის; 3) სარეგიზო კომისიის ანგარიში; 4) სამაზრო განრისპეკომის მუშაობა და პოლიტგანის გამოყენების თანმიმდევნება; 5) მოხსენება პედაგოგიური მუშაობის შესახებ და 6) პროფკავშირის გამგეობის გადარჩევა.

პირველ საკითხზე მოხსენება გააკეთა პროფკავშირის თავმჯდომარემ ამხ. ხრ. პანიკიტაშ. მოხსენების ბარშემო იყო მრავალი შეკითხვა, რაზედაც მომხსენებელმა სათანადო პასუხი გასცა. კამათის შემდეგ კონფერენციამ პროფკავშირის მუშაობა ფრიად დამაკმაყოფილებლად სცნო.

მეორე საკითხზე მოხსენება გააკეთა ამხ. ჭეიშვილმა, რომელმაც აღნიშნა ცენტრ. სამმართველოს ნაყოფიერი მუშაობა სასკოლო ქსელის გაფართოების საქმეში და გააცნო კონფერენციის წევრებს იმ ცვლილებებს, რომელიც დასახული აქვს განკომისარიატს სახლების განათლების დარგში.

ამის შემდეგ კონფერენციამ მოისმინა ბორჩალოს კომისიის მოხსენება გაწეული მუშაობის შესახებ და ჩასთვალა ის დამაკმაყოფილებლად.

ფრიად საინტერესო ცნობები მიიღო კონფერენციამ განათლების განყოფილების გამგის ბოხსენებიდან, რომელმაც დაწვრილებით შეეხო იმ მიღწევებს, რომელიც ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ აქვს ბორჩალოს მაზრას სწავლა-განათლების საქმეში. მოამხსენებელი აუცილებელ საჭიროდ სცნობს მაზრაში ინსტრუქტორების რიცხვის გადიდებას.

ამ მოხსენებასთან ერთად კონფერენციის მოხსენია პოლიტგანის მიერ გამოშვებული თანამოხსენება.

ახალი სკოლის პროექტისა და პიონერგაკვეთილის შესახებ მოხსენება წაიკითხა ამხ. გოგუაძემ. ხოლო ჯიგიანი მოწვეულის შესახებ ამხ. გ. მილიქაძემ. პოლოს არჩიული იქნა პროფკავშირების გამგეობის ახალი შემადგენლობა.

კონფერენციამ დღის წესრიგი დასრულად ჩათვალა და დახურულ სხდომაზე მოისმინა მოთხრობა ხოთა ცხოვრების და დასახურად მუშაობა 12 იანვარს.

მაზდა ჭავჭავაძე.

—:—

პროფმუშაობა სოფლად
(წერილი სარეპეტიციდან)

საბჭოთა და სავაჭრო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის სართველის რაიონდელეგომი ნაყოფიერ მუშაობას აწარმოებს როგორც თვით წევრების, ისე რაიონის გლეხობის საკეთილდღეოდ. რაიონდელეგომის სამუშაო ფრაქციები შეიქმნა სამი თვის, სახელდობრ: პატარძეულის, გომბორის და თელაშენის. პატარძეულის, გომბორის და თელაშენის ფრაქციებმა მოაწყვეს ლექციები, რომელზედაც მოწვეულ იქნა გლეხობა. ლექციების საერთო რიცხვი აღემატება—20 000 კაცს და მასწავლებელთა ხელმძღვანელობით—400 000 მანეთამდე. ე. ი. მაზრის ბიუჯეტის 36 პროც.

ჩვენ ზემოთ აღვნიშნეთ, რომ მიღწევები დიდია. მაგრამ არის ნაკლიც. რაც მეგობრობას შეიძლება. ზოგიერთ სასწავლებელთ ძნელად ეწევიან მეგობრობას. ეს ნაკლი ფრაქციების სუსტ მუშაობაში მდგომარეობს. ზოგიერთ ფრაქციებს ორგანიზებულად არ

Продаются 2 коровы, 3 овцы, 2 свиньи, 2 поросенка, 2 ульи пчел, 2 плуга, 2 сохи, 2 бороны, 2 телеги, 2 сенокосилки, 2 конных грабли, 2 веялки, 2 молотилки, 2 сортировки, 2 конных привода, 2 сепаратора, 2 маслобойки, 2 ручных привода, 2 ручных грабли, 2 ручных веялки, 2 ручных сортировки, 2 ручных молотилки, 2 ручных сепаратора, 2 ручных